

**Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu
wspierania rodziny za rok 2017 oraz
potrzeby związane z realizacją zadań na
rok 2018**

I. PODSTAWA PRAWNA

Ośrodek Pomocy Społecznej w Lutowiskach od stycznia 2012 r. realizuje zdania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2015 r. poz. 332 ze zmianami) .

Zarządzeniem Nr 58/2012z dnia 26 czerwca 2012 r. Wójt Gminy Lutowiska zlecił Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Lutowiskach realizację zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zarządzeniem Nr 1/2013 Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lutowiskach z dnia 24 stycznia 2013r. wprowadził „ Procedury działań podejmowanych przez asystenta rodziny i pracownika socjalnego na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

Art. 179 ust. 1 określa, że w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadania.

II. ZADANIA GMINY WYNIKAJĄCE Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
  - b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 pomoc rodziny wspierającej ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 zadania ministra właściwego do spraw rodziny ust. 3;

7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

godnie z art.177 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań zleconych gminy należy:

1. wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny oraz rządowego programu, o którym mowa w art. **187a** *rządowy program wsparcia rodzin z dziećmi* ust. 1.

2. realizacja zadań zleconych z zakresu administracji rządowej zgodnie z wytycznymi przekazanymi przez wojewodę.

III. WSPIERANIE RODZINY

Zgodnie z art. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej :

1. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

2. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:

- 1) pracy z rodziną;
- 2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

3. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Zgodnie z art. 14 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę.

Podstawowym zadaniem w/w Zespołu jest prowadzenie wzmożonych działań mających na celu pomoc osobom i rodzinom w zakresie:

- poprawy funkcjonowania osób i rodzin w środowisku społecznym, rozwijanie i wzmacnianie ich aktywności oraz samodzielności życiowej.

przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu,

- wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i zapobiegania zjawiskom konieczności umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych,
- świadczenia pracy socjalnej na rzecz tych osób i rodzin,
- wnioskowania o pomoc, o której mowa w ustawie o pomocy społecznej.

Do pracy z Zespołem w 2017 r. wytypowanych było **rodzin**, w tym, **7 rodzin** objętych było wsparciem asystenta rodziny.

Praca socjalna jest świadczeniem niepieniężnym, ale wspierana jest pomocą finansową, która udzielana jest rodzinom zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Jest ona działaniem ukierunkowanym na budzenie potrzeb, sił i motywacji klientów do zmiany tak, by potrafili sami znajdować rozwiązanie własnych problemów, by wyrazili chęć i gotowość do pracy nad podnoszeniem swoich umiejętności opiekuńczo-wychowawczych i do prowadzenia gospodarstwa domowego oraz by stwarzali warunki do bezpiecznego życia i rozwoju swoich dzieci.

Tut. Ośrodek realizuje „Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Lutowiska na lata 2017 – 2019”, który został zatwierdzony i przyjęty do realizacji Uchwałą Nr XXVIII/132/2017 dnia 27 lipca 2017 roku.

Gminny Program Wspierania Rodziny został opracowany w związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2012 r. ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U z 2015r, poz.332 ze zm.).

Opracowanie i realizacja Gminnego programu wspierania rodziny należy do zadań własnych gminy. „Gminny program wspierania rodziny” skierowany jest do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Głównym założeniem programu jest tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny oraz jej prawidłowego funkcjonowania.

Cele szczegółowe programu to:

1. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej w celu przywrócenia rodzinie zdolności wykonywania tych funkcji.
2. Promowanie właściwych postaw rodziny.

W celu realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2017 r. w Ośrodku Pomocy Społecznej w Lutowiskach był zatrudniony **1** asystent na umowę o pracę.

Wynagrodzenie asystentów było częściowo sfinansowane z dotacji (**8 442,00 zł.**) w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2017”. Wydatkowana kwota wkładu własnego wyniosła **14 289,01 zł. Łącznie wydatkowano 22 731,01 zł.**

W przypadku, gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, na zasadach określonych

w ustawie o pomocy społecznej. Po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i dokonaniu analizy sytuacji rodzinnej, pracownik socjalny, jeżeli uzna za zasadne, występuje do Kierownika Ośrodka z wnioskiem o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny. Po otrzymaniu wniosku, kierownik ośrodka pomocy społecznej przydziela rodzinie asystenta rodziny. Praca z rodziną prowadzona jest również w przypadku czasowego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Wówczas prowadzone są działania w kierunku powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.

Zakres obowiązków asystenta rodziny został wyszczególniony w art. 15 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rolą asystenta jest pomoc rodzinie w poprawie jej sytuacji życiowej, nauka prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, a także pomoc w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych. Ponadto asystent wspiera aktywność społeczną i zawodową rodziny, motywuje jej członków do podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Do zadań asystenta należy także: motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców kształtujących prawidłowe wzorce rodzicielskie i umiejętności psychospołeczne, interwencje w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin, prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci. Praca asystenta rodziny przybiera formę socjalno-wychowawczą. Asystenci uczą rodziców, jak prawidłowo wychowywać i sprawować opiekę nad dziećmi, między innymi przekazują informacje na temat prawidłowych postaw rodzicielskich, sposobów komunikowania się, metod wychowawczych, uświadamiają rodziców jaką pełnią rolę wobec dzieci, pokazują korzyści z tworzenia pozytywnych wzorców. Dostarczają informacji dotyczących sposobów i miejsc spędzania wolnego czasu z dziećmi. Modelują zachowanie rodziców względem dzieci. W czasie kontaktów z rodziną pokazują, jak spokojnie rozmawiać z dziećmi, jak wydawać polecenia i je egzekwować, jak pomagać dzieciom w odrabianiu lekcji. Prowadzą treningi umiejętności wychowawczych oraz organizacji dnia codziennego, w tym podziału obowiązków między członków rodziny. Zachęcają do okazywania dzieciom miłości. Motywują rodziców do dbałości o edukację i rozwój dziecka, do kontrolowania osiągnięć szkolnych dzieci, pokazywania korzyści z uczęszczania dziecka do szkoły, przedszkola czy żłobka. Towarzyszą w kontaktach z nauczycielami, pedagogiem. W razie niepokojących objawów w zachowaniu dziecka motywują rodziców do zdiagnozowania poziomu rozwoju, potrzeb i możliwości oraz zaburzeń rozwojowych i zachowań dysfunkcyjnych dzieci w poradniach psychologiczno-pedagogicznych lub innych poradniach specjalistycznych.

Praca asystenta rodziny jest procesem długofalowym, a prowadzone działania, aby odniosły zamierzony skutek muszą być cały czas utrwalane, dlatego tak jak w latach poprzednich również w roku 2017 asystent pomagał rodzinom w rozwiązywaniu codziennych spraw socjalno-bytowych. Asystenci towarzyszyli członkom rodziny w urzędach, ośrodkach zdrowia i innych instytucjach, modelując i trenując umiejętności społeczne służące realizacji różnych spraw. Udzielali informacji oraz poszerzali świadomość w zakresie przysługujących klientom praw. Asystent rodziny współpracuje ze środowiskiem lokalnym, z Sądem Rejonowym w Lesku, kuratorami zawodowymi i społecznymi, Policją, Powiatowym Urzędem Pracy w Ustrzykach Dolnych, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lutowiskach, instytucjami oświatowymi i podmiotami leczniczymi. Prowadzą również działania pośrednie, polegające na łączności

z innymi pracownikami służb społecznych, czyli doraźnych kontaktach służących wymianie informacji w sprawach dotyczących rodziny lub wsparciu.

W 2017 r. asystent współpracował z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i uczestniczył w 4 w **spotkaniach** grupy roboczej w celu udzielenia rodzinie kompleksowej pomocy.

Kolejnym zadaniem asystenta jest dokumentowanie pracy z rodziną, dokonywanie okresowej, co najmniej półrocznej oceny sytuacji rodziny i przekazywanie jej podmiotowi zatrudniającemu asystenta.

Podstawą działania asystentów rodziny jest plan pracy z rodziną, opracowywany i realizowany we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym. Opracowany przez asystenta plan pracy z rodziną określa zakres działań mających na celu przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, zawiera terminy realizacji zaplanowanych działań oraz przewidywane efekty. Ponadto asystenci rodzin prowadzą karty pracy asystenta rodziny dokumentujące każde spotkanie asystenta z rodziną i opis działań przeprowadzonych z rodziną.

Aby praca z rodziną przynosiła efekty stosowane są wielokierunkowe formy pomocy;

1. Praca z rodziną w formie pomocy terapeutycznej.

Trudne wydarzenia rodzinne i kryzysy mogą łatwo przytłoczyć rodziny i jej członków. Złe wzorce i szkodliwe strategie radzenia sobie w takich sytuacjach mogą spowodować zahamowanie i uczucie stagnacji w rozwoju rodziny. W terapii, rodzina pracuje z terapeutą nad lepszym zrozumieniem relacji rodzinnych. To zrozumienie ujawnia obszary siły, dzięki którym rodzina może przejść przez kryzys a także obszary konfliktu lub dysfunkcji, nad którymi trzeba pracować. Razem, rodzina i terapeuta, pracują nad sposobami naprawy i poprawy stosunków rodzinnych.

W 2017 r. **6** rodzin skorzystało z pomocy psychologa.

W 2017 r. **4** rodziny skorzystały z pomocy pedagoga.

Zespół Szkół w Lutowiskach w roku 2017 realizował zadania z Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Lutowiska. Założeniem programu było przede wszystkim przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu dzieci oraz organizowanie im czasu wolnego.

Ilość uczniów – 126 – SP, 40 – GM, 34 - zerówka

1. Cykliczna koordynacja Ogólnopolskiej Kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł.
2. Udział w gminnych obchodach Dni Rodziny - realizacja programu profilaktycznego, odgrywanie scenek, dotyczących profilaktyki zagrożeń całości szkoły.
3. SZKOLNY KLUB WOLONTARIATU, liczącego 7 członków. Koło w roku szkolnym podejmowało, następujące zadania:
  - porządkowanie i zapalenie zniczy na grobach
  - współorganizacja akademii Akcja HT – 51
  - apel z okazji Dnia Wolontariatu
  - zbiórka produktów na rzecz „Szlachetnej Paczki”
  - prowadzenie zajęć, propagujących ideę wolontariatu w szkole
  - organizacja konkursów Pomocna Dłoń - plastyczny – klasy I- III SP – około 50 uczniów, Pomaganie jest fajne – plastyczno - literacki – klasy IV – VI – około 70 uczniów, oraz gimnazjum – 40 uczniów
  - zbiórka książek dla chorych dzieci ze szpitali, w ramach Wielkiej Ogólnopolskiej Zbiórki Książek 2017 – zebrano 183 pozycje.
  - udział w Gminnym Dniu Niepełnosprawności
  - współorganizacja i prowadzenie Gminnego Dnia Dziecka – całość 126- Szkoła Podstawowa, 40 – gimnazjum, 34 - zerówka

4. Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny dla Szkoły Podstawowej – całość szkoły 126 uczniów, w ramach którego prowadzimy „Spójrz Inaczej” – PARPA = całość
2. Przeprowadzenie zajęć w ramach realizacji szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego godzin wychowawczych

- dla klas IIIa i II.

Cel zajęć:

- rozpoznawanie potrzeb swoich i innych
- nazywanie emocji
- samodzielne myślenie
- praca wyobraźnią
- budowanie empatii
- aktywizacja ruchowa
- rozwijanie umiejętności plastycznych
- kształtowanie właściwych postaw moralnych
- wzmocnianie poczucia własnej wartości

1. ANTEK ROZRABIAKA – historia, skłaniająca do dyskusji, w jaki sposób ułożyć sobie relacje z rówieśnikami, którzy nie zawsze postępują dobrze.

- Klasa IV oraz niektóre elementy w klasie V

JAK RADZIĆ SOBIE ZE STRESEM ?– BLOK 6 h LEKCYJNYCH

1. Radzenie sobie ze stresem.
2. Gospodarowanie czasem.
3. Zmiana sposobu myślenia.
4. Stawianie sobie celów.

Cel zajęć:

- nabycie umiejętności radzenia sobie ze stresem
- wykształcenie umiejętności gospodarowania własnym czasem
- ukazanie zasadności pozytywnego myślenia
- stawianie sobie sensownych, możliwych do osiągnięcia celów

Klasy VI a i VI b i niektóre elementy w klasie VII

JAK PODEJMOWAĆ DECYZJE? – BLOK 4 h LEKCYJNYCH

1. Czy twoim zdaniem...?
2. Etapy podejmowania decyzji.
3. Decyzje, decyzje.
4. Kto ma na nas wpływ?

Cel zajęć:

- nabycie umiejętności podejmowania właściwych decyzji w sytuacji wyboru
- kształtowanie odpowiedzialności
- zwrócenie uwagi na wartości i uczucia w życiu człowieka.

3. Przeprowadzenie Szkolnej Akcji Profilaktycznej „Bezpiecznie w Sieci” – 126 – SP, 40 – GM, 34 - zerówka

Organizator konkursu: pedagog szkolny: Joanna Pełdiak,

nauczyciel informatyki: Barbara Winiarska. Patronat: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

w Lutowiskach. Uczestnicy konkursu: klasy I – III, IV – VIII Szkoły Podstawowej oraz II – III Gimnazjum.

W ramach akcji zostały przeprowadzone zajęcia

z dziećmi w klasach, dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu oraz konkurs w którym uczniowie prezentowali, hasło „Przyjaźń”, za pomocą zdjęcia, obrazu, tekstu lub dźwięku.

Prace zostały ocenione przez niezależną komisję w szkole i dodatkowo, wysłane na Ogólnopolski Konkurs Profilaktyczny „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. Nagrodzone klasy, spędziły wspólnie czas na wycieczkach klasowych.

4. Zakończenie Ogólnopolskiej Akcji Profilaktycznej „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, Obecnie mamy 2 laureatów.

5. Prowadzenie z P. M. Polechońską Szkolnego Klubu Wolontariatu „Szansa” – skład 15 osób – działanie cała szkoła 126SP+40GM+34zerówka

Zrealizowane działania

Miesiąc	Cel	Działanie	Osoby odpowiedzialne
Wrzesień	Wdrożenie do samorządności. Wykształcenie umiejętności planowania i gospodarowania czasem.	Wspólne zaplanowanie pracy na dany rok szkolny. Wyznaczenie osób odpowiedzialnych. Zapoznanie z regulaminem. Wybór osób do bezpośredniego kontaktu z opiekunami grupy.	Opiekunowie grupy
październik	Kształtowanie wrażliwości i empatii dla bezdomnych zwierząt. Kształtowanie umiejętności współpracy w zespole – wspólna akcja z Samorządem Uczniowskim.	Zbiórka produktów, przedmiotów, materiałów dla Schroniska Zwierząt w Przemysłu.	Chętni wolontariusze i działacze samorządu uczniowskiego
Listopad	Kształtowanie poczucia tożsamości i odpowiedzialności za miejsca pamięci.	Posprzątanie cmentarza, zapalenie zniczy.	Chętni wolontariusze
grudzień	Kształtowanie w całej społeczności uczniowskiej potrzeby działalności prospołecznej, nieodpłatnej. Kierowanie uwagi uczniów na potrzeby osób starszych, niepełnosprawnych.	Przeprowadzenie apelu z okazji Dnia Wolontariatu oraz roku Św. Brata Alberta Udział w akcjach charytatywnych np. Szlachetna Paczka	Opiekunowie grupy Chętni wolontariusze
styczeń - luty	Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne działanie. Kształtowanie umiejętności analizy podejmowanych działań i autorefleksji.	Wyjazd do Moczar, na spotkanie z osobami chorymi i seniorami, Spotkanie podsumowujące pracę w pierwszym półroczu.	Opiekunowie grupy

4. Skierowanie 15 uczniów do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.

5. **Spotkania z rodzicami:** 2 ogólne, w tym 1 prelekcja o cyberprzemocy - Przygotowanie materiałów dla rodziców, dotyczących zjawiska cyberprzemocy oraz krótka prelekcja podczas zebrania.

Cyklicznie spotkania z Policją – bezpieczne ferie, bezpieczne wakacje

Tematem spotkań było między innymi:

- Budowanie kontraktu. „Co nam wolno, czego nie wolno robić?”. Gry i zabawy integracyjne. Dzieci poznawały swoje imiona i opowiadały o sobie. Głównym zadaniem było także wypisanie kartki pocztowej z pozdrowieniami i zaadresowanie jej. Dzieci z wypełnionymi pocztówkami udały się na pocztę, zakupiły znaczki i wysłały kartki.

- Gry i zabawy integracyjne. Malowanie portretu. Robienie i puszczenie latawców w Pałacyku pod lwami. Opowiadanie swojego dnia za pomocą etiud teatralnych.

- Zajęcia teatralne w Pałacyku pod lwami. Realizacja materiałów filmowych, nagrywanie wymyślonych scenek. Projekcja.

- Tworzenie mapy marzeń. Zajęcia plastyczne. Omawianie planów na przyszłość i marzeń oraz tego co trzeba zrobić by udało się zrealizować cele i zamierzenia.

- Marsz szlakiem historycznym po mieście. Spotkanie z młodym piosenkarzem i tekściarzem hip hop. Praca nad stworzeniem własnej piosenki.

- Udział w uroczystościach „70 lecia osadnictwa na ziemiach gryfińskich”. Spotkanie z grupą rekonstrukcyjną. Dzieci stworzyły grupę dziennikarską, która zajmowała się zbieraniem informacji o Bitwie pod Arnhem.

- Szukanie dźwięków. Spacer po plaży miejskiej. Praca z dyktafonem , poszukiwanie różnego rodzaju

dźwięków wokół. Tworzenie muzyki ze słyszanych odgłosów. Nagrywanie ich na dyktafon i odtwarzanie . zajęcia uwrażliwiające dzieci na otaczającą przyrodę i świat.

- Tworzenie spektaklu na podstawie scenariusza napisanego przez dzieci dotyczącego szkoły i tematyki szkolnej. Malowanie koszulek, zabawa z kolorowymi farbami. Rozmowa o marzeniach i planach. Kim jest mediator? Czy ja mogę być mediatorem?

- Gry i zabawy ogólnorozwojowe. Praca z ciałem i głosem. Moje wymarzone urodziny. Dzielenie się pragnieniami i marzeniami. Próba rozwiązywania zaistniałych konfliktów w grupie.

- Kto jest moim przyjacielem, jak o niego dbać. Gry i zabawy na świeżym powietrzu. Zabawa z teatr cieni, gry i zabawy w parach. Praca w grupach i małych zespołach, nauka współpracy i rozumienia partnera zabawy.

- Przygotowywanie prezentacji według propozycji i programu dzieci (piosenki karaoke, praca nad spektaklem, wybór zdjęć na wystawę). Gry i zabawy na powietrzu: poszukiwanie żywiołu powietrza – eksperymenty związane z powietrzem.

- Zabawa w budowanie swojej postaci, kolage z papierem, wyklejanka i wyobrażanie siebie w przyszłości. Zabawy integracyjne , radzenie sobie ze stresem, pokonywanie agresji.

Jak rozwiązywać konflikty , jak nie ulegać emocjom. Jak widzieć w każdym przyjaciela. Wspólne śpiewanie piosenek, praca nad przygotowanymi prezentacjami, szukanie pomysłów na swoją rolę w spektaklu.

- Wizyta w banku. Zapoznanie się z zasadami pracy i obowiązkami pracowników banku. Zwiedzanie banku.

Ewaluacja - „Bezpieczne korzystanie z Internetu i środków masowego przekazu” I

półrocze roku 2017/2018.

Jednym z ważnych osiągnięć rozwoju cywilizacyjnego świata jest niewątpliwie powstanie Internetu. Zarówno młodzież, jak i osoby pracujące z nią, a także ich opiekunowie w obliczu dynamicznego postępu techniki powinni posiadać podstawową wiedzę na temat Internetu, jego możliwości oraz potencjalnych zagrożeń wynikających z korzystania z tego narzędzia. Powinni wiedzieć jak racjonalnie wyszukiwać informacje płynące z masmediów, gdzie szukać pomocy, czy też informacji w przypadku, gdy jakaś sytuacja budzi ich niepokój. W ramach ewaluacji wewnętrznej dotyczącej „Bezpiecznego korzystania z Internetu środków masowego przekazu” w I półroczu roku szkolnego 2017/2018 przeprowadzono następujące działania:

1. Szkolna Akcja Profilaktyczna BEZPIECZNIE W SIECI

W okresie październik – grudzień 2017 roku, z inicjatywy pedagoga szkolnego i nauczycielki informatyki, we współpracy z wychowawcami klas, podejmowane były w naszej szkole działania, mające na celu uświadomienie dzieciom jakie dobrodziejstwa i jakie zagrożenia niesie ze sobą Internet. W ramach ogólnoszkolnej akcji zostały przeprowadzone zajęcia z dziećmi w klasach, które brały udział w akcji, dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu oraz konkurs w którym uczniowie prezentowali, hasło „Przyjaźń”, za pomocą zdjęcia, obrazu, tekstu lub dźwięku. Prace zostały ocenione przez niezależną komisję, w szkole i dodatkowo, wysłane na Ogólnopolski Konkurs Profilaktyczny „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. Nagrodzone klasy, spędziły wspólnie czas na wycieczkach klasowych.

Dodatkowo, objęto badaniem ankietowym większość społeczności szkolnej, w tym również rodziców.

Konkursy przebiegały pod patronatem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lutowiskach, która była sponsorem nagród.

Skład Komisji Konkursowej: przedstawiciel Urzędu Gminy, Pani Małgorzata Prokopiak – Młynarczyk, przedstawiciel Rewiru Dzielnicy w Lutowiskach, Pani Joanna Gzowska oraz przedstawiciel rodziców Pani Izabela Rusin.

Przyznane miejsca:

Kategoria klasy I – III SP

I miejsce – klasa III B

I miejsce – klasa III a

Wyróżnienia – klasa I, klasa II

Kategoria klasy IV – GM

I miejsce – klasa VI B

Dyplomy za udział – klasa IV, klasa V, klasa IIGM, klasa IIIGM

W klasach I-VII szkoły podstawowej oraz II i III gimnazjum wychowawcy na godzinach wychowawczych przeprowadzili lekcje dotyczące bezpieczeństwa podczas korzystania z Internetu.

Klasa	Data	Temat zajęć
I	8.12.2017	Bezpieczeństwo w sieci-prezentacja multimedialna
II	18.12.2017	Bezpieczeństwo w sieci.
IIIa	21.12.2017	Bezpieczni w sieci
IIIb	30.11.2017	Zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z Internetu
IV	20.11.2017	W szkole czuję się bezpiecznie-bezpieczeństwo w sieci W klasie IV na wywiadówce w dniu 23 XI odbyła się pedagogizacja rodziców- „Bezpieczne korzystanie z Internetu”
V	4.12.2017	Bezpieczni w sieci
VIa	-----	Klasa nie brała udziału w akcji
VIb	20.11.2017	Bezpieczne korzystanie z Internetu
VII	4.12.2017	Bezpieczeństwo w Internecie
IIIG	11.12.2017	Bezpieczne wyszukiwanie informacji w Internecie
IIIIG	27.11.2017	Jak się uczyć? Bezpieczne korzystanie z Internetu

2. Ankieta – diagnozująca bezpieczne korzystanie z Internetu

Wśród uczniów i ich rodziców (opiekunów prawnych) klas V-VII SP oraz II i III G przeprowadzono ankietę. Badaniem objęto 67 uczniowie i 45 rodziców (prawnych opiekunów).

Ankieta dla uczniów i rodziców zawierała po 5 pytań na podstawie których dokonano diagnozy sytuacji bezpiecznego korzystania z Internetu.

RODZICE:

Na pytanie –gdzie najczęściej Pana/Pani dziecko korzysta z Internetu rodzice najczęściej odpowiedzieli że w domu na komputerze (29),19 odpowiedziało, że ich dziecko, wykorzystuje telefon lub inne urządzenia mobilne, pojawiły się też 3 odpowiedzi- na komputerze w domu znajomych. Nikt nie wybrał odpowiedzi- na komputerze w szkole, bibliotece lub kawiarence internetowej.

Drugie pytanie dotyczyło rozmów przeprowadzanych ze swoim dzieckiem na temat co robi w Internecie (na jakie strony wchodzi, z kim się kontaktuje).

17 z 45 rodziców prowadzi takie rozmowy ze swoim dzieckiem od czasu do czasu, 15 odpowiedziało, że często; 9 bardzo często. Po dwóch rodziców wybrało odpowiedź rzadko lub nigdy.

Na pytanie czy komputer lub urządzenie mobilne, z którego Pana/pani dziecko najczęściej łączy się z Internetem ma zainstalowane aktualne oprogramowanie blokujące dostęp do niepożądanych treści z Internetu rodzice odpowiadali następująco:

Tak-32 osoby, nie – 14 osób, nie wiem – 5 osób.

Czwarte pytanie dotyczyło ustaleń poczynionych ze swoim dzieckiem co do zasad korzystania z Internetu (pory korzystania, strony i programy).

32 rodziców takie zasady ustaliło, 12 odpowiedziało że nie natomiast 1 osoba odpowiedziała że nie pamięta.

Ostatnie pytanie dotyczyło czasu jaki dziennie zdaniem rodziców spędza ich dziecko w Internecie- zarówno przez komputer jak i telefon.

16 rodziców wybrało odpowiedź – od godziny do dwóch, 11- około godziny, 7 rodziców ocenia ten czas na dwie do trzech godzin, 5 udzieliło odpowiedzi że jest to kilka, kilkanaście minut dziennie. Po trzech rodziców wybrało odpowiedzi- od trzech do pięciu godzin oraz powyżej pięciu godzin. Nikt nie zaznaczył odpowiedzi, że jego dziecko nie korzysta w ciągu dnia z Internetu.

UCZNIOWIE:

Uczniowie udzielali na takie same pytania następujących odpowiedzi:

Gdzie najczęściej korzystasz z Internetu?

37- za pośrednictwem telefonu komórkowego lub innych urządzeń mobilnych,

32- na komputerze w domu,

Po 1 odpowiedzi – na komputerze w domu znajomych i na komputerze w szkole, bibliotece lub kawiarence internetowej.

Na pytanie –czy rozmawiasz z rodzicami o tym co robisz w Internecie (na jakie strony wchodzisz, z kim się kontaktujesz)? Uczniowie odpowiadali, rzadko-24; od czasu do czasu – 21; 13 odpowiedziało, że nigdy o ty nie rozmawia z rodzicami; 7 wybrało odpowiedź- często a dwóch takie rozmowy z rodzicami prowadzi bardzo często.

Na pytanie czy komputer lub urządzenie mobilne, z którego najczęściej łączysz się Internetem ma zainstalowane aktualne oprogramowanie antywirusowe 51 uczniów na 67 odpowiedziało że tak; 13 nie wie czy taki program chroni jego komputer, a nie wybrało 3 uczniów.

Na pytanie czy ustaliłeś kiedyś z rodzicami/ opiekunami zasady na jakich możesz korzystać z Internetu/ (pory korzystania, strony i programy) 35 uczniów odpowiedziało, że nie było takich ustaleń. 19 wybrało odpowiedź tak a 15 nie pamięta.

Pytanie 5 dotyczyło czasu jaki dziennie uczeń spędza w Internecie – zarówno przez komputer jak i telefon. Po 13 uczniów wybrało odpowiedzi że jest to około godziny-od godziny do dwóch-od dwóch do trzech i powyżej pięciu godzin. Od trzech do pięciu godzin dziennie korzysta z Internetu 8 uczniów, a 6 wybrało odpowiedź- kilka, kilkanaście minut. Jeden uczeń zaznaczył że nie korzysta z Internetu pomimo zaznaczenia w pytaniu 1 że korzysta z Internetu za pośrednictwem telefonu i innych urządzeń mobilnych.

Podsumowując wyniki udzielonych przez rodziców i uczniów odpowiedzi można stwierdzić, że uczniowie naszej szkoły najczęściej korzystają z Internetu za pośrednictwem telefonu bądź innych urządzeń mobilnych, lub na komputerze w domu.

Rodzice twierdzą że rozmawiają ze swoimi dziećmi o tym co robią w Internecie dość często. Odpowiedzi uczniów w tym względzie są odmienne. Ich zdaniem rodzice rozmawiają z nimi na ten temat rzadko.

Urządzenia dzięki którym uczniowie łączą się z Internetem są zabezpieczone programami antywirusowymi i blokującymi dostęp do niepożądanych treści.

Rodzice i uczniowie w większości twierdzą że ustalili zasady korzystania z Internetu przez ich podopiecznych.

Średnio dziennie uczniowie korzystają od godziny do dwóch, trzech godzin z Internetu.

Oddział przedszkolny, klasa A – realizacja P. D. Oszczykko

Podjęte działania:

Kształtowanie umiejętności nawiązywania , podtrzymywania prawidłowych relacji

z rówieśnikami: zabawy integrujące grupę, wiersze, opowiadania.

Zapoznanie z prawami i obowiązkami dzieci: pogadanka, historyjka obrazkowa.

Rozwijanie empatii i wrażliwości na krzywdę i potrzeby innych: bajki, opowiadania, wiersze, udział w akcji „Zakręcona nakrętka”.

Poszerzanie wiedzy z zakresu bezpieczeństwa na drodze i w pobliżu niej: spotkanie z policjantami, prelekcja, pogadanka, wycieczka.

Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o najbliższe środowisko: spacer, udział w akcji „Sprzątanie Świata”, pogadanka, historyjki obrazkowe, udział w akcji „Zbiórka surowców wtórnych” - wychowawca, koordynatorzy akcji.

Poszerzanie wiedzy na temat zdrowego stylu życia: realizacja programu „Czyste powietrze wokół nas” – tematy: Co tak dymi?, Różne rodzaje dymów, Jak się czuję, gdy dymi papieros. Program realizowany we współpracy z rodzicami.

Oddział przedszkolny, klasa B – realizacja P. B. Winiarska – Piękoś

Podjęte działania:

Bezpieczeństwo w ruchu drogowym, pogadanka, spotkanie z policjantem.

Zajęcia integrujące zespół klasowy – podczas zabaw, pogadank, spacerów.

Praca wychowawczo – terapeutyczna nad agresją – opracowano Kodeks Przedszkolaka, omawiano zasady obowiązujące w grupie, niwelowano zachowania agresywne, poprzez wybrane zabawy.

Do działań terapeutycznych, wykorzystano bajki literatury dziecięcej.

Pogadanki, na temat higieny ciała, jamy ustnej oraz zdrowego odżywiania.

Prowadzono, działania wychowawcze, mające eliminować niewłaściwe zachowania oraz wzmacniać właściwe, np., cykl zajęć Dbamy o środowisko”, udział w akcji Sprzątanie Świata.

Klasa I – realizacja H. Żołądź

Podjęte działania:

Poznajemy się – budowanie zespołu klasowego, poczucia bezpieczeństwa, poznawanie szkoły.

Zapoznanie z zasadami zachowania się w szkole, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach.

Rozwijanie pożądanych postaw społecznych i wdrażanie do poszanowania pracy własnej oraz innych osób.

Bezpieczeństwo na drodze do i ze szkoły.

Bezpieczne zabawy na podwórku i w szkole.

Rozwijanie świadomości poczucia przynależności do rodziny i tworzenie bliskich relacji z innymi ludźmi – tradycje świąteczne.

Przestrzeganie higieny osobistej.

Zdrowo się odżywiamy – zasady i sposoby zapobiegania chorobom.

Klasa II – realizacja B.Sauć

Podjęte działania:

Działania profilaktyczne – klasa II SP

Zagadnienia	Realizacja
Wyposażenie uczniów w podstawowe zasady prowadzenia zdrowego stylu życia i zdrowego żywienia	<ul style="list-style-type: none"> - Udział uczniów w programach ARR: „Owoce i warzywa w szkole” „ Szklanka mleka”; - zasady zdrowego odżywiania, przygotowanie na zajęciach dydaktycznych kolorowych kanapek z warzywami oraz zdrowych, jesiennych surówek; - spotkanie z leśnikiem – pogadanka połączona z prezentacją multimedialną na temat „ Zagrożenia ze strony roślin i zwierząt”; - udział w konkursie plastycznym „Najpiękniejsze grzyby” (umiejętność podziału grzybów na jadalne i trujące-zagrażające zdrowiu i życiu); - wycieczki ; - gry i zabawy podczas przerw na świeżym powietrzu, - aktywny udział w zajęciach ruchowych; - zapobieganie próchnicy, uczestniczenie co miesiąc we fluoryzacji zębów; - spacer po lesie połączony z zajęciami przyrodniczymi na ścieżce edukacyjnej;

Zasady bezpiecznego poruszania się w ruchu drogowym	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowa o zachowaniu bezpieczeństwa w ruchu drogowym, w drodze do i ze szkoły (zaj. - zabawy z zastosowaniem zasad ruchu drogowego (zaj. dydak.); - spotkanie z policjantem - pogadanka „Bezpieczeństwo w ruchu drogowym”;
Bezpieczni w sieci	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzenie zajęć na temat bezpiecznego korzystania z Internetu, w oparciu o portal Sieciaki.pl - udział w konkursie plastycznym dla klas I-III pt. „Przyjaźń” zorganizowanym przez Szkolną Akcję Profilaktyczną „Bezpieczni w sieci”
Wykształcenie u uczniów postawy zdolności nawiązywania kontaktów interpersonalnych.	<ul style="list-style-type: none"> - wybór samorządu klasowego, -praca dyżurnego klasowego, -pomoc w porządkowaniu i dekorowaniu klasopracowni, -wspólne rozstrzyganie konfliktów klasowych; - zgodna praca w zespole; -udział w imprezach, uroczystościach szkolnych, - współorganizowanie i udział w imprezach klasowych: Andrzejki, Mikołajki; - opracowanie kodeksu klasy II; - gry i zabawy integrujące zespół klasowy; - wycieczka klas: II i IIIa, IIIb na podsumowanie projektu: „Programowanie i robotyka po bieszczadzku” - wspólna wycieczka kl. II i IIIa do Bóbrki i Muzeum Marii Konopnickiej w Żarnowcu; - udział w imprezie szkolnej dla klas I-III „Pasowanie na ucznia”, wspólnym poczęstunku; - wyjazd klas: I-III na szkółki do Smolnika(w ramach projektu „Poznajemy las”), wspólne gry i zabawy; - udział w ogólnopolskim programie „Szlachetna Paczka”;
Dbanie o środowisko	udział w akcji „Sprzątanie Świata”

Podjęte działania:

Wykształcenie u uczniów postawy zdolności nawiązywania kontaktów interpersonalnych

- organizowanie uroczystości, spotkań klasowych
- włączanie się w życie szkoły, nawiązanie kontaktu z kolegami z innych klas: pasowanie na ucznia
- kształtowanie umiejętności prezentacji przed szerszą publicznością, poprzez udział w konkursach recytatorskim „Jesienne Wierszowanie”, „Wiersze o misiach”
- zajęcia z pedagogiem szkolnym – „Antek Rozrabiaka”
- udział w Szkolnej Akcji „Bezpieczni w Sieci” – dotyczącej właściwego korzystania z zasobów internetowych.
- organizowanie gier i zabaw integrujących zespół klasowy
- rozmowa o sposobach uczenia się
- rozmowa o opiece trzecioklasistów nad pierwszaki. Wyjaśnienie pojęcia tolerancja.
- pisanie opowiadania, pt. „Kto pod kim dołki kopie, ten sam w nie wpada”
- rozmowa o przyczynach nieporozumień między ludźmi, inspirowana opowiadaniem
- rozmowa o sytuacjach konfliktowych między dziećmi i sposobach ich rozwiązania
- rozmowa jako powinien zachować się dobry kolega i dobra koleżanka
- rozmowa o roli zabawy w rozwoju ludzi i zwierząt
- rozmowa o tym, co znaczy postępować sprawiedliwie
- rozmowa jak Radzić sobie ze strachem
- zasady bezpiecznego korzystania z Internetu, w oparciu o portal Sieciaki

2. Doskonalenie wiedzy o znakach drogowych, przepisach ruchu drogowego, odpowiedniego zachowania się na drodze.

3. Wyposażenie uczniów w podstawowe zasady prowadzenia zdrowego stylu życia.

- gry i zabawy na świeżym powietrzu
- wycieczki po najbliższej okolicy
- udział w akcji fluoryzacji zębów
- udział w akcji „Owoce i warzywa w szkole”, „Szkłanka mleka”
- pogadanka , przeprowadzona przez pracownika Nadleśnictwa Lutowiska, „Zagrożenia ze strony roślin i zwierząt”, konkurs plastyczny „Najpiękniejsze grzyby”- umiejętność podziału grzybów na trujące i jadalne – projekt „Poznajemy Las”

Klasa IIIb – realizacja M. Polechońska

Klasa IV – realizacja M. Fedorowicz

Podjęte działania:

Działania Samorządu Szkoły Podstawowej:

- wyboru Samorządu,
  - opracowanie planu pracy,
  - akcja „Pomagamy zwierzętom”,
  - organizacja konkursów,
  - organizacja akcji charytatywnych.
- Wyboru do Samorządu klasowego kl. 4

Udział klasy 4 w akcji „Sprzątanie świata”.

Integracja zespołu klasowego poprzez organizację imprez klasowych: „Dzień chłopaka”, wycieczka klasy do Rzeszowa, mikołajki klasowe, wigilia klasowa, pożegnanie odchodzących koleżanek, organizowanie urodzin dzieci.

Realizacja tematów na godzinie wychowawczej:

Bezpieczny marsz do szkoły.

W szkole czuję się bezpieczny – bezpieczeństwo w sieci.

Pedagogizacja rodziców na zebraniu ogólnym „Jak nauczyć dziecko uczyć się”, „Bezpieczeństwo w sieci”.

Rozmowy indywidualne z rodzicami i uczniami.

Uczestniczenie uczniów i wychowawcy w apelach:

Dzień Edukacji Narodowej,

Święto Odzyskania Niepodległości,

Dzień Wolontariatu,

Jasełka szkolne,

Pomagamy Zwierzętom

Udział klasy 4 w konkursie profilaktycznym pt. „Bezpiecznie w Sieci”

Cykl zajęć prowadzonych przez panią pedagog:

Radzenie sobie ze stresem.

Relaksujemy się.

Myśl pozytywnie – zmiana sposobu myślenia

Klasa V – realizacja M. Tkacz

Podjęte działania:

Realizacja Programu Profilaktyczno – Wychowawczego z przedmiotów przyrodniczych, w ramach koła biologiczno – chemicznego w Gimnazjum.

- zajęcia pozalekcyjne

- wycieczka dwudniowa na Wydział Biochemii Biofizyki i Biotechnologii UJ oraz do Collegium Maius UJ, w celu udziału uczniów w warsztatach

- wycieczka na Bukowe Berdo

2. Organizacja konkursów profilaktycznych: Olimpiada Promocji Zdrowego Stylu Życia PCK oraz „Znam swoje ciało”.

3. Organizacja konkursów na terenie szkoły: „Zachowajmy piękno i walory przyrodnicze Bieszczadów”, „Czy znasz bieszczadzkie drzewa”.

4. Prowadzenie zajęć koła przyrodniczego, we współpracy z Nadleśnictwem, zorganizowanie wycieczki do lasu, spotkanie z pracownikiem Nadleśnictwa.

5. Praca wychowawcy klasy V:

- wycieczka na Połoninę Wetlińską

- wycieczka do teatru

- udział w akcji „Sprzątnię świata”

- lekcje o tematyce profilaktycznej: Podejmowanie decyzji – pedagog szkolny, Zasady zachowania się w szkole, Jak radzić sobie ze stresem – pedagog szkolny, Zasady skutecznego uczenia się, Co wpływa na dobre samopoczucie w szkole i w domu

- imprezy klasowe: Andrzejki, Wigilia

- udział w apelach i uroczystościach szkolnych

- udział w szkolnej akcji profilaktycznej „Bezpiecznie w Sieci”

- wdrażanie do samodzielności: wybór samorządu, podział zadań w klasie.

Klasa VIa – realizacja P. Nowak

Podjęte działania:

Bezpieczeństwo w szkole i poza nią.

Integracja zespołu klasowego.

Nauka pływania.

Zasady zachowania się w górach, dobór ekwipunku, organizacja wycieczki.

Propagowanie zdrowego stylu życia.

Jak zagospodarować w sposób właściwy czas wolny.

Zdrowe odżywianie na co dzień.

Tolerancja.

Świadome i umiejętne korzystanie z komputera i Internetu.

Umiejętności samodzielnego rozwiązywania konfliktów przez uczniów.

Pomagamy innym – wolontariat.

Asertywne zachowanie.

Klasa VIb – realizacja E. Kosmecka

Podjęte działania:

Organizacja wycieczek, zachęcanie do korzystania z wypoczynku czynnego – piesza górską, wyjazd na basen.

Lekcje wychowawcze o tematyce profilaktycznej: **niebezpieczeństwo**

w szkole, zasady zachowania się w razie niebezpieczeństwa, choroby XXI wieku- anoreksja, bulimia, wagary, komputer – pomoc czy zagrożenie, zagrożenia w codziennym życiu, informacje z massmediów.

Lekcje przeprowadzone przez pedagoga szkolnego.

Uczestnictwo w szkolnej akcji profilaktycznej „Bezpiecznie w Sieci”.

Wspólny wyjazd do kina na film „Kumple z dżungli” – wspólne spędzanie czasu wolnego.

Klasa VII – realizacja G. Jakubiec, E. Jakubiec

Podjęte działania:

Wybory samorządu.

Udział w akcji „Sprzątanie Świata”

Lekcje wychowawcze: problemy dojrzewania, postawy asertywne, sposoby radzenia sobie z agresją.

Organizacja imprez klasowych: Mikołajki, Andrzejki.

Organizacja wspólnych wyjazdów: Sanok – lodowisko, Lesko – basen.

Udział w uroczystościach i apelach szkolnych.

Klasa II Gim – realizacja L. Sirko

Podjęte działania:

Udział w Powiatowej Debacie Społecznej Młodzieży „ Porozmawiajmy o bezpieczeństwie, możesz mieć na nie wpływ”.

Udział w konkursie „Bezpiecznie w Sieci”.

Przeprowadzenie godziny wychowawczej „Bezpieczne wyszukiwanie informacji w Internecie”

Udział w wycieczce i integracja zespołu klasowego, umiejętność współpracy w grupie, wzajemna pomoc w działaniach.

Organizacja imprez klasowych: Wigilia, Mikołajki, Sprzątanie Świata, Sadzenie Alei Drzew Owocowych, Prace w Arboretum.

Kształcenie postaw uczniów w ramach przedmiotu wiedza o społeczeństwie.

Klasa III Gim – realizacja E. Szylak

Podjęte działania:

1. Realizacja Programu Zajęć Pozalekcyjnych z Przedmiotów Przyrodniczych dla Młodzieży Pochodzącej z Różnych Środowisk.

4. Rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami.

5. Współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta poprzez działania Samorządu Uczniowskiego Gimnazjum.

- kilka matematyczno-fizyczne prowadzone w ramach pracy społecznej dla 12 uczniów (3 ucz. klasa III Gimnazjum, 3 ucz. klasa II Gimnazjum, 6 ucz. klasa VII Szkoła Podstawowa) w piątki od 7³⁰ do 7⁵⁰ i czwartki od 7³⁰ do 7⁵⁰ co drugi tydzień. Dokumentacja- Dzienniki Zajęć

6. Współpraca z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowanie postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych np. Sprzątanie Świata 2017).

- przeprowadzenie konkursu przedmiotowego Multitest z matematyki,

Edyta Pereśłucha

2.Kształtowanie aktywnej postawy wobec wyboru przyszłego zawodu. Zorganizowanie wycieczki przedmiotowej z fizyki do Soliny dla 17 uczniów klasy III Gimnazjum.

W miesiącu marcu 2017 roku sporządzona została ocena zasobów pomocy społecznej przez pracowników GOPS. Lutowiska.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej uczestniczyli w roku 2017 w 24 szkoleniach .

Pracownicy GOPS. w Lutowiskach wraz z placówkami oświatowymi propagowali wolontariat i rozpowszechniali informacje na temat dostępnych w gminie form pomocy. Kontynuowano program dożywiania oraz wsparcia finansowego dla rodzin najuboższych.

W siedzibie Ośrodka odbywały się cykliczne spotkania z Dyrektorem Zespołu Szkół w Lutowiskach oraz pedagogiem szkolnym w celu koordynacji działań na rzecz dziecka i rodziny. W miesiącu wrześniu 2017r. w ramach współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ustrzykach Dolnych zorganizowano szkolenie dla wszystkich służb pracujących

w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. W szkoleniu wzięli udział :pracownicy pomocy społecznej, sadu, policji i oświaty.

W roku 2017 podjęto również działania na rzecz zwiększenia świadomości środowiska lokalnego na temat zjawiska narkomanii, alkoholizmu i przemocy. Odbyły się dwie imprezy plenerowe :

- Dni Rodziny w Gminie Lutowiska;

- Gminny Dzień Dziecka

na których promowano rodzinę i prowadzono program profilaktyczny dla dzieci i młodzieży oraz edukowano rodziców w aspekcie współczesnych zagrożeń rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń dzieci w obszarze alkoholizmu, narkomanii i przemocy domowej.

Pracownicy GOPS. Lutowiska i członkowie GKRPA. rozpowszechniali informacje o formach pomocy świadczonej osobom uzależnionym i ich rodzinom. Upowszechniano materiały edukacyjne z zakresu profilaktyki uzależnień .

We wszystkich rodzinach była jednocześnie prowadzona praca wspierająca w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych, socjalnych, w tym w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz planowaniu wydatków, a także innych obowiązkach ,jakie powinni wypełniać rodzice względem swoich dzieci.

Rodziny objęte pracą asystenta rodziny

Rok	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	Łączna liczba dzieci w rodzinach
2015	4	10
2016	7	16
2017	7	16

Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny.

Zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej asystent rodziny jest obowiązany do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną, w szczególności przez udział w szkoleniach oraz samokształcenie.

W roku 2017 asystent rodziny uczestniczył w następujących szkoleniach:

- Praca asystenta rodziny w praktyce- nowe zadania i obowiązki;
- „Praca z osobami doznającymi przemocy”
- Szkolenie dla Asystentów Rodziny-„ Asystent rodziny- kompleksowe szkolenie w wymiarze teoretycznym , prawnym i metodycznym”.

IV. WSPÓŁFINANSOWANIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z art. 176 pkt. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Ośrodek realizuje zadania dotyczące współfinansowania przez gminę kosztów pobytu dziecka w pieczy zastępczej, tj; rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim roku pieczy zastępczej.

W roku 2017 w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało **4 dzieci** .

Łączna kwota współfinansowanych kosztów za pobyt dzieci w pieczy zastępczej wyniosła 16 926, 84 zł.

Art. 8 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zobowiązuje do pracy z rodziną w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

Naturalnym środowiskiem rozwoju dziecka jest rodzina, to też umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej powinno nastąpić po wyczerpaniu wszystkich form pomocy rodzinie, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Główną przyczyną, z powodu której dzieci trafiły do pieczy zastępczej, jest uzależnienie rodziców od alkoholu, a tym samym brak zaspakajania podstawowych potrzeb dzieci oraz gdy jest zagrożone życie i zdrowie dzieci. Tut. Ośrodek zanim wystąpi z wnioskiem do Sądu o zainteresowanie się sytuacją dzieci w rodzinie, podejmuje określone formy działania we współpracy z instytucjami, które w swoim zakresie obowiązków mają wpisaną pomoc dziecku i rodzinie. Jeżeli rodzice nie podejmują współpracy, a sytuacja dziecka jest zagrożona wówczas o sprawie zostaje powiadomiony Sąd. W przypadku umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, z rodzicami podejmowana jest dalsza współpraca asystencka na rzecz powrotu dzieci do rodziny biologicznej. Jednak z doświadczenia tut. Ośrodka wynika, że niewielu rodziców podejmuje wyzwanie, jakim jest podjęcie działań, aby dzieci mogły wrócić do domu rodzinnego.

Ponadto pracownicy socjalni przeprowadzają średnio co pół roku analizę sytuacji rodziny biologicznej, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej. W przeprowadzanej analizie brane są pod uwagę między innymi warunki mieszkaniowe, sytuacja zawodowa, relacje z dzieckiem umieszczonym w pieczy zastępczej, powody umieszczenia dziecka poza rodziną biologiczną. Tak przeprowadzona analiza daje obraz, czy rodzice biologiczni chcą podjąć współpracę na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej oraz czy nie występują przesłanki uniemożliwiające podjęcie takiej współpracy. Dzieci trafiają również do pieczy zastępczej sprawowanej przez dziadków, którzy wnioskują do Sądu o ustanowienie ich rodziną zastępczą spokrewnioną dla wnuków, gdy rodzice nie są w stanie opiekować się dziećmi. Te działania zazwyczaj odbywają się poza wiedzą Ośrodka, gdy rodzina nie korzysta z żadnych form pomocy i nie dochodzą żadne sygnały ze środowiska. W takich przypadkach Ośrodek dopiero otrzymuje informację, kiedy z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie otrzymuje komplet dokumentów dziecka dotyczący odpłatności za pobyt w pieczy zastępczej.

V.WYKAZ POTRZEB NA ROK 2018 ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY

W budżecie na 2018 rok Ośrodek ma zabezpieczone środki finansowe na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej:

- zatrudnienie asystenta rodziny na umowę o pracę 42 388,00 zł.
- szkolenie asystenta 1 000, 00 zł.
- współfinansowanie pieczy zastępczej 28,400 ,00zł.

W roku 2018 tut. Ośrodek w dalszym ciągu będzie realizował zadania w ramach „Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2017-2019”.

Zgodnie z art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań gminy należy tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego. **Zgodnie z art. 18 ust. 2** w/w ustawy placówkę wsparcia dziennego prowadzi gmina, podmiot któremu gmina zleciła realizację tego zadania na podstawie art. 190 lub W roku 2018 tut. Ośrodek w dalszym ciągu będzie realizował zadania w ramach „Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2017-2019”.

Zgodnie z art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań gminy należy tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego. **Zgodnie z art. 18 ust. 2** w/w ustawy placówkę wsparcia dziennego prowadzi gmina, podmiot któremu gmina zleciła realizację tego zadania na podstawie art. 190 lub podmiot, który uzyskał zezwolenie wójta.

Placówki wsparcia dziennego są jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny w zakresie pomocy i wychowaniu dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i są miejscem, gdzie dzieci i młodzież mogą uatrakcyjnić formy spędzania czasu wolnego. Placówki obejmują pomocą całą rodzinę, pełnią również istotną rolę wspierającą w sytuacjach trudnych i kryzysowych, mogąc przyczynić się do ich rozwiązania.

Gmina Lutowiska ze względów ekonomicznych nie będzie tworzyć placówek wsparcia dziennego, natomiast w ramach ścisłej współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ustrzykach Dolnych w roku bieżącym będzie propagowała otwarcie Ponadgminnej Placówki Wsparcia Dziennego dla dzieci, - świetlicy opiekuńczej „Pełna chata”, w której w roku 2018 planuje umieścić 3 dzieci z terenu Gminy Lutowiska.

